

Raadsvoorstel

Team: Directie en Concerncontrol Steller: Tomas van Stappen tl.van.stappen@sliedrecht.nl	Portefeuillehouder: Cees Paas
Onderwerp: Jaarverantwoording 2024 en uitvoeringsprogramma 2025 Smart Delta Drechtsteden	
Openbaar: Ja	Afdoening motie en/of toezegging: Is hiermee een motie afgedaan? Ja/Nee/n.v.t. Is hiermee een toezegging afgedaan? Ja/Nee/n.v.t. Op 25-11-2024 is in een beantwoording van een technische vraag van PRO Sliedrecht toegezegd het uitvoeringsprogramma na bekrachtiging in de bestuurlijke werkgroepen toe te sturen.
Zaaknummer: 2025-0041774	Fatale termijn: Er is geen fatale termijn. De uitvoeringsovereenkomst zegt over de procedure voor het vaststellen van de begroting het volgende: "De Partijen verplichten zich het Uitvoeringsprogramma inclusief de ontwerp begroting [sic.] zo spoedig mogelijk maar uiterlijk 1 oktober van elk jaar of de eerst mogelijke [sic.] vergadering na die datum ter vaststelling voor te leggen aan de gemeenteraden". Die datum is inmiddels verstreken.
Bestuurlijke route: College van burgemeester en wethouders Oordeelsvormend - Gemeenteraad Sliedrecht Besluitvormend - Gemeenteraad Sliedrecht PFO:	Planning: 6 mei 2025 10 juni 2025 1 juli 2025 Ja, met wethouder Paas via e-mail en in levenden lijve tussen 01-04-2025 en 07-052025.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief JV24 en UP25
2. Aanbiedingsbrief VZ en viceVZ
3. 2024 Jaarverantwoording Groeiagenda Smart Delta Drechtsteden
4. 2025 Uitvoeringsprogramma 2025 Groeiagenda

Onderwerp

Jaarverantwoording 2024 en uitvoeringsprogramma 2025 Smart Delta Drechtsteden.

Beslispunten

De gemeenteraad voor te stellen om:

1. Kennis te nemen van de jaarverantwoording 2024 van Smart Delta Drechtsteden;
2. Het uitvoeringsprogramma 2025 van Smart Delta Drechtsteden vast te stellen.

Samenvatting voor de raad:

Met dit raadsvoorstel wordt de jaarverantwoording 2024 van Smart Delta Drechtsteden ter kennisgeving aan de raad gestuurd. Daarnaast wordt met dit raadsvoorstel het uitvoeringsprogramma 2025 van Smart Delta Drechtsteden ter vaststelling aan de raad gestuurd.

Inleiding

Sinds april 2019 is de ruimtelijk-economische ontwikkeling op basis van de Groeiagenda 2030 van de Drechtsteden meervoudig lokaal belegd. De Groeiagenda 2030 is de strategische visie voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van de Drechtsteden in de periode 2018 - 2030. Met het meervoudig lokaal beleggen van de uitvoering zijn de lokale gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering. In 2021 is hier de merknaam Smart Delta Drechtsteden aan gekoppeld om de herkenbaarheid te vergroten en de binding met bedrijfsleven en onderwijs te versterken. Jaarlijks wordt aan uw raad gevraagd om het uitvoeringsprogramma voor het komende jaar vast te stellen. Dit uitvoeringsprogramma dient door de raden vastgesteld te worden en is kaderstellend voor wat het regionale samenwerkingsteam, in samenwerking met de lokale gemeenten, in 2025 oppakt. In samenhang met dit programma is de voortgangsmonitor te raadplegen. Deze is in de vorm van een dashboard te vinden via de volgende link:

<https://drechtsteden.inciifers.nl/mosaic/dashboard/monitor-groeiagenda-2030>

Beoogd effect

Met de vaststelling van het uitvoeringsprogramma stellen we de kaders waarbinnen Smart Delta Drechtsteden in 2025 opereert om de verwezenlijking van de Groeiagenda 2030 dichterbij te brengen.

Argumenten

In het collegewerkprogramma staat bij het programma ruimtelijke vernieuwing dat de regionale samenwerking en de daarmee samenhangende lobby/ fondsenwerving cruciaal is om onze ambities te realiseren. Ook in de Kadernota 2024 wordt gewezen op het belang van regionale samenwerking om de doelen van Koers 2030 dichterbij te brengen. Het uitvoeringsprogramma is de manier waarop raden van de deelnemende Drechtsteden-gemeenten kunnen sturen op hoe Smart Delta Drechtsteden middelen inzet om haar en onze doelen te verwezenlijken. Daarom dient deze vastgesteld te worden. In 2024 zijn binnen Smart Delta Drechtsteden belangrijke stappen gezet. De formele instelling van de Regionale Bouwtafel, de verdere versterking van de maritieme maakindustrie en het gezamenlijk binnenhalen van een tweede Regio Deal zijn tastbare resultaten van onze samenwerking. In de jaarverantwoording kunt u lezen welke activiteiten allemaal zijn uitgevoerd. Mede dankzij de inzet van vele partners in en buiten de regio. Tegelijkertijd zien we dat effecten uitblijven, onder andere de bereikbaarheid neemt verder af en het aantal gebouwde woningen is te laag. Daarnaast nemende opgaven waarvoor wij staan, in urgentie en complexiteit toe.

De druk op de woningmarkt blijft onverminderd hoog, terwijl de realisatie van nieuwe woningen achterblijft bij de regionale ambitie. De uitdagingen zijn hierbij niet alleen financieel of procedureel van aard, maar raken ook aan capaciteit, planvorming en regionale afstemming. Ook de urgentie van het mobiliteitsvraagstuk neemt de komende jaren sterk toe. Grote infrastructurele opgaven - zoals de aanpak van de Van Brienenoordbrug en de Papendrechtse brug - zullen een aanzienlijke impact hebben op bereikbaarheid, leefbaarheid en economische dynamiek in de regio. De energietransitie vormt een derde urgente opgave, waarbij met name netcongestie inmiddels concrete gevolgen heeft voor woningbouw, bedrijvigheid en verduurzaming.

Deze ontwikkelingen onderstrepen de noodzaak om als regio koersvast en gezamenlijk op te treden. De thema's woningbouw, mobiliteit en energie staan niet op zichzelf, maar zijn onlosmakelijk

verbonden met de bredere maatschappelijke ambitie die we in de Groeiagenda 2030 hebben vastgelegd: het realiseren van brede welvaart in een gezonde, bereikbare en economisch sterke regio. Daarvoor is een blijvende inzet op samenwerking nodig, binnen en tussen de Drechtstedengemeenten, en in goede afstemming met onze partners in onderwijs, bedrijfsleven, provincie en Rijk.

Met het uitvoeringsprogramma 2025 geven we hieraan invulling. Het programma bouwt voort op de lijnen van het afgelopen jaar en geeft richting aan de gezamenlijke werkzaamheden binnen alle programmalijnen: Bouwen en Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen en Volkshuisvesting, Werken en Economie, Bereikbaarheid en Mobiliteit, Energietransitie en Public Affairs. De bestuurlijke tafels en bestuurlijke regiekamer hebben dit uitvoeringsprogramma eind 2024 besproken. In verband met het niet-unaniem vaststellen van de begroting - Zwijndrecht heeft daar niet mee ingestemd en een taakstelling opgelegd voor 2025 - wordt het programma nu pas aan u aangeboden. Hoewel er geen gezamenlijke oplossing is gevonden voor het lopende jaar, blijven de uitvoering van het programma en de voorbereiding op toekomstige financiële arrangementen doorgaan. Doel is om de noodzakelijke financiële afspraken voor dit jaar alsnog op te lossen. Daarbij worden de financiële ontwikkelingen gedurende het jaar zorgvuldig gemonitord, zodat tijdig kan worden bijgestuurd waar nodig. Bij de financiële afrekening over 2025 wordt tevens bepaald welke frictiekosten voor de gemeente Zwijndrecht zijn ontstaan.

Binnen het uitvoeringsprogramma is bijzondere aandacht voor enkele urgente regionale opgaven. Eén daarvan is de bestuurlijke wens om te verkennen of een regionaal vervoersbedrijf kan worden opgericht. In deze verkenning wordt specifiek gekeken naar de integratie van maatwerkvervoer en regulier openbaar vervoer, waarbij ook de rol van de Waterbus expliciet wordt meegenomen. Deze verkenning vormt de eerste bewuste afwijking van het oorspronkelijke uitvoeringsprogramma. De oprichting van een regionaal vervoersbedrijf wordt gezien als een sleutel om de bredere ambitie waar te maken: het verbeteren van de bereikbaarheid van de regio en het beter op elkaar afstemmen van mobiliteitsoplossingen.

Daarnaast is de oprichting van de Taskforce Aanpak Netcongestie een eerste belangrijke stap geweest om grip te krijgen op de toenemende druk op het elektriciteitsnet. In het uitvoeringsprogramma wordt deze lijn voortgezet. Tegelijkertijd realiseren we ons dat dit niet voldoende is. Aanvullende maatregelen en structurele investeringen blijven noodzakelijk om de impact van netcongestie op woningbouw, bedrijventerreinen en mobiliteit duurzaam het hoofd te kunnen bieden.

Kanttakeningen / Risico's

Het opleveren van het uitvoeringsprogramma is dit jaar verlaat. Conform uitvoeringsovereenkomst dient het uitvoeringsprogramma ten laatste 1 oktober of de eerste daaropvolgende raadsvergadering in de raden te liggen ter vaststelling. Het Common Eye transitieproces, waarover uw raad eerder is geïnformeerd, heeft dit jaar veel van de tijd van Smart Delta medewerkers in beslag genomen, waardoor men er niet aan toekwam om het uitvoeringsprogramma tijdig op te leveren. Het afsluiten van dit proces creëert ruimte om in 2025 verder te werken aan de afronding van het Common Eye transitieproces en een nieuwe ruimtelijk-economische strategie. Daarnaast zal een aanvang worden gemaakt met het opstellen van een regionale investeringsagenda die ons moet helpen om externe financiering aan te trekken voor de grote uitdagingen op het gebied van mobiliteit, woningbouw, economie, energievoorziening en duurzaamheid waar onze regio voor staat.

De regionale samenwerking binnen Smart Delta Drechtsteden is en blijft essentieel. Alleen door het bundelen van kennis, inzet en middelen kunnen we als regio effectief inspelen op de maatschappelijke opgaven van vandaag én morgen.

Financiën

De bekostiging van de ruimtelijk-economische samenwerking in de Drechtsteden verloopt via een inwonerbijdrage. Voor Sliedrecht is die voor 2025 vastgesteld op EUR 430.213. Dit is EUR 9.960 meer dan in 2024. Dat verschil heeft te maken met een aanpassing van de bijdrage n.a.v. inflatie. De bijdrage van de gemeente Sliedrecht als onderdeel van de begroting Smart Delta Drechtsteden 2025 is al door uw raad vastgesteld in de openbare vergadering van 15 oktober 2024.

Wet- en regelgeving / Juridische zaken

'Uitwerkingsovereenkomst samenwerking op het gebied van Ruimtelijke Economie'.

Duurzaamheid

Bij het maken van keuzes voor het uitvoeringsprogramma vormen 'duurzaamheid en bereikbaarheid' de basis (p. 3).

Onder het kopje 'Werken en Economie' wordt aangegeven dat ondernemers gefaciliteerd worden 'om vorm te geven aan de ambitie om maatschappelijk een bijdrage te leveren en planmatig te werken aan de drie Drechtse doelen: bestaanszekerheid versterken, inclusie en diversiteit nastreven *en duurzaam omgaan met de leefomgeving*' [onze cursivering] (p. 11).

Onder het kopje 'Public Affairs' wordt aangegeven dat woningbouw en stedelijke ontwikkeling bevorderd wordt 'met oog voor betaalbaarheid *en duurzaamheid*' [onze cursivering] (p. 21).

Inclusiviteit

Onder het kopje 'Werken en Economie' wordt aangegeven dat ondernemers gefaciliteerd worden 'om vorm te geven aan de ambitie om maatschappelijk een bijdrage te leveren en planmatig te werken aan de drie Drechtse doelen: bestaanszekerheid versterken, *inclusie* en diversiteit nastreven en duurzaam omgaan met de leefomgeving' [onze cursivering] (p. 11).

Tijdspad, monitoring en evaluatie m.b.t. voorgesteld raadsbesluit

N.v.t.

Communicatie / Participatie

N.v.t.

Vervolprocedure (inspraak/publiceren)

Naast uitvoering werken we in 2025 ook aan de doorontwikkeling van de bestuurlijke samenwerking binnen de regio. De colleges van de Drechtstedengemeenten hebben hier allen mee ingestemd.

Daarmee is het proces gestart om het groeiperspectief van de regio verder uit te werken en gemeenten opnieuw te contracteren op gezamenlijke ambitie en activiteiten. Dit biedt ruimte om - met behoud van ieders positie - helderheid te scheppen over ieders bijdrage aan de uitvoering van de gezamenlijke opgaven.

Eerdere besluitvorming

Vaststelling begroting Smart Delta Drechtsteden 2025 - Raadsvoorstel